

“ANN VICKERS” ASARIDA SUFRAJIZM VA FEMINIZM G‘OYALARINING BADIY IFODASI

Axmedova Aziza Komilovna

*Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori
O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti
Toshkent, O'zbekiston*

<https://orcid.org/0000-0003-0310-5601>

ANNOTATSIYA

Maqolada yigirmanchi asr amerika romanchiligiga salmoqli hissa qo'shgan yozuvchi Sinkler Lyuisning adabiy merosi tahlilga tortilgan. Xususan, yozuvchining 1933-yilda yaratilgan va yuksak e'tirofga sabab bo'lgan “Ann Vikers” romani haqida qisqacha ma'lumot taqdim etilgan. Mazkur asarlarning bosh qahramoni Enn Vikers hamda u orqali tasvirlangan ijtimoiy muammolar – ayollarning zamonaviy jamiyatdagi o'rni, oila va kasb muvozanati, gender munosabatlari badiiy yoritilgan. Maqolada ushbu qahramonning badiiy o'ziga xosliklari, Sinklair Lyuis ijodidagi ahamiyati tahlil qilingan. S. Lyuisning feminizm haqidagi qarashlari universalligi, gumanizm go'yalarining davomi sifatida namoyon bo'lishi bilan abadiyatga daxldor; asarlari esa, yuksak insonparvarlik g'oyalarini aks ettirishi bilan qadrdli ekanligi tahlil qilingan.

KALIT SO'ZLAR

badiiy obraz, roman, qahramon, feminizm, gender, nasr.

ХУДОЖЕСТВЕННОЕ ВЫРАЖЕНИЕ ИДЕЙ СУФРАЖИЗМА И ФЕМИНИЗМА В РОМАНЕ «ЭНН ВИКЕРС»

Ахмедова Азиза Камиловна

*Доктор философии по филологическим наукам (PhD)
Узбекский государственный университет мировых языков
Ташкент, Узбекистан*

<https://orcid.org/0000-0003-0310-5601>

АННОТАЦИЯ

В статье анализируется литературное наследие писателя Синклера Льюиса, внесшего значительный вклад в американский роман XX века. В частности, даются краткие сведения о популярном романе Льюиса «Энн Викерс», созданном в 1933 году. Художественно освещены главная героиня этих произведений Энн Викерс и изображенные через нее социальные проблемы - место женщины в современном обществе, баланс семьи и профессии, гендерные отношения. В статье анализируются художественные особенности этого персонажа и его значение в творчестве Синклера Льюиса. Взгляды С. Льюиса на феминизм вечны в силу своей универсальности, как продолжение идей гуманизма; и было проанализировано, что его произведения ценны тем, что отражают высокие гуманитарные идеи.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА

литературный образ, роман, герой, феминизм, гендер, проза.

ARTISTIC EXPRESSION OF THE IDEAS OF SUFFRAGISM AND FEMINISM IN THE NOVEL OF "ANN VICKERS"

Akhmedova Aziza Komilovna

Doctor of Philosophy in Philological Sciences (PhD)

Uzbekistan State World Languages University

Tashkent, Uzbekistan

<https://orcid.org/0000-0003-0310-5601>

ABSTRACT

The article analyzes the literary heritage of the writer Sinclair Lewis, who made a significant contribution to the American novel of the twentieth century. In particular, brief information is given about Lewis's popular novel "Ann Vickers", created in 1933. The main character of these works, Ann Vickers, and the social problems depicted through her - the place of women in modern society, the balance of family and profession, gender relations - are artistically illuminated. The article analyzes the artistic features of this character and the significance of it in Sinclair Lewis' oeuvre. S. Lewis's views on feminism are eternal due to their universality, as a continuation of the ideas of humanism; and it has been analyzed that his works are valuable because they reflect high humanitarian ideas.

KEY WORDS

literary character, novel, hero, feminism, gender, prose.

KIRISH

Sinkler Lyuisning "Enn Vikers" (1933) asari Amerika jamiyatida o'gir iqtisodiy tanazzul yillarida, Buyuk Depressiya (1929-1933) davrida yaratildi. Yozuvchi biografiyasi haqidagi tanqidiy manbalarda aytilishicha, S. Lyuis uzoq yillar ishchilar sinfiga xayrixoh bo'lib, ular haqida roman yozishga tayyorlanadi. 1911-yilda yosh Lyuisning sotsialistik partiyaga a'zo bo'lganligi, ishchilar harakati rahbarlari Yujin Debs va Tom Munining shaxsiyatiga, ularning dasturlariga katta qiziqish bildirganligi ma'lum. Biroq 1917-yildan keyingi ijtimoiy-siyosiy vaziyat S.Lyuisning qarashlarini jiddiy o'zgartirdi: asarlarida kommunistlarni radikal sekta sifatida tanqid qilishi, ularning satirik obrazlarini yaratganligi bundan dalolat beradi. Ishchilar haqidagi asar ham, shunday qilib, yozilmay qoldi-yu, lekin yozuvchi aynan "Enn Vikers" asarida ijtimoiy-siyosiy islohotlar, ijtimoiy institutlar faoliyati haqidagi qarashlarini badiiy obrazlar vositasida maksimal darajada ifodaladi. Roman yaralishida, xususan, S.Lyuisning 1912-yil Nyu-Yorkda bo'lgan sufragistlar paradiga guvoh bo'lganligi (Mark Shorerga ko'ra, Lyuis hatto o'zi ham sufragistlarga yordam berib, flayer tarqatgan), omma oldida ayollarning siyosiy huquqlarini qo'llab-quvvatlab, nutq so'zlaganligi zalvorli ahamiyatga ega bo'lgan. Yozuvchining mazkur tajribalari fotografik aniqlikdagi hayotiy tasvirlar, jonli va to'laqonli badiiy obrazlar shakllanishiga xizmat qilgan.

ASOSIY QISM

"Enn Vikers" romani qirq yetti bo'limdan iborat bo'lib, xronikal syujet asosida qurilgan, janr nuqtayi nazaridan, asar "Bildungsroman", ya'ni tarbiya romanidir. Syujet voqealari ekspozitsiya qismida bosh qahramon – Enn Vikersning Uonebeki shaharchasida, Illinois shtatida o'tkazgan bolalik yillari tasviri bilan boshlanadi. Otasi maktablar inspektori bo'lib, Enn kollejga kirishidan bir yil oldin, onasi esa, qiz o'n yoshda bo'lganida vafot etadi. Yozuvchi qahramonining bolalik yillarini tasvirlaganda, qizning xarakterini shakllantirgan

hodisa, shaxs va detallarnigina e'tiborga oladi. Masalan, otasining hayotiy tamoyillari qizning kelajakdagi barcha faoliyatiga ta'siri bo'lishi ta'kidlanadi. Shuningdek, asarda bolalik yillari epizodida muhim bir personaj – Oskar Klebs obrazi mavjud. Gollandiyalik etikdo'z, sotsialist bo'lgan mazkur obraz Enn Vikersda ijtimoiy-siyosiy ong shakllanishiga xizmat qiladi. 1912-yil Port Royal nomli qizlar kollejini tugatgan Enn Kleytbern shahridagi Miss Bogardes (qattiqqo'lligi uchun atrofdagilar unga "Oybolta" deb laqab qo'yishgan) boshchiligidagi sufrajistlar harakatiga qo'shiladi. 1912-yil mamlakat tarixida Nyu-Yorkdagi suffragistlar paradini, Minnesotadagi sufrajistlar mitinglari bo'lganligini hisobga olganda, muallif nega aynan ushbu yilni tanlaganligi ayon bo'ladi. Ta'kidlash lozimki, asarning mazkur epizodida sufrajistlarning kunlik faoliyati, mitinglari, ularga jamoatchilikning munosabati o'tkir satirik bo'yoqlarda aks ettirilgan.

Shtab faoliyatidan, ayniqsa, Miss Bogardesga quldek itoat etishdan toliqqan Enn insonparvarlikni namoyon qilsa bo'ladigan boshqa sohani qidiradi hamda "Karles Xuk" nomli jamoatchilik birlashmasida ish boshlaydi. Asarning bu epizodi Amerikaning birinchi jahon urushiga kirgan yillar fonida kechadi. Kapitan Lafayet Reznik ismli yigit bilan ishqiy munosabatlar yigitning harbiy lagerga jo'natilishi bilan uzilib qoladi.

Xayriya ishlari bilan shug'ullanuvchi badavlat Ardens Beneskoten xonimga kotib bo'lish – Ennga mazkur sohaning kamchiliklarini anglash imkoniyatini beradi. Beskonten xonimning ta'magirlik va izzatlablik bilan qilgan xayriya ishlari misolida burjua jamiyatidagi soxta filantropiya fosh etiladi. Asar syujetidagi muhim burilish Enning penalogiyaga qiziqishi bo'lib, keyingi barcha voqealar qamoqxonalardagi ahvol, Enn tashabbuskorlik qilgan islohotlar va natijalar haqida bo'ladi.

Romanning arxitektonikasida ikki g'oyaviy markaz yaqqol ajralib turadi. Birinchisi, qahramonning sufrajistlar shtabida xizmat qilishi asnosida kechgan epizodlar bo'lib, mazkur lavhalarda mamlakat hayotidagi muhim ijtimoiy evrilish–ayollarning ovoz berish huquqiga ega bo'lish uchun kurashlari tasvirlanadi. Enn va uning hamrohlari Feninngen qal'asida, darvoqe, ular to'rt kishi bo'lib, yozuvchi ularni Miss Bogardes quldek ekspluatatsiya qilgani uchun "kishanlangan jamoa" ("The Ball and Chain Squad") deb ataydi, nihoyatda kamtarona yashaydilar. Yolg'iz yoki jamoa bilan har kuni "Buyuk ish" (Lewis S., 1935, 54) uchun harakat qilinadi: "...ayollar klublari, cherkov, badavlat xonadonlar, qashshoq kulbalar,... xitoyliklarning kir yuvish mavzelari, millioner maklerlar idoralari" – bularning barchasida xayriya yig'ish va imkon qadar ko'proq kishilarni harakatga xayrixoh qilish kerak. "Ayollar huquqlari", "Ayollar vazifalari", "Ayollar imkoniyatlari" kabi mavzulardagina suhbatlashadilar. Erta tongdan va kechki payt yarim tungacha ayollarga siyosiy huquq qanday imkoniyatlar berishi haqida yozib, konvertlar tayyorlanadi, mamlakat bo'ylab tarqatiladi. Shaxsiy hayot oyida bir marta teatrga borish bilan cheklanadi, o'shanda ham islohotlar haqida so'zlanadi, deya kinoya qiladi muallif.

Amerikada sufrajistlar harakatlari ayollarda siyosiy ong uyg'onayotganligini, ularda tom ma'noda fuqarolik hissi, ijtimoiy-siyosiy daxldorlik tuyg'ulari faollashganligini namoyon etadi. Suffrajistlar harakatini jamiyat avvaliga bag'rikenglik bilan kutib olmaydi. Asarda "Kishanlangan jamoa" a'zolari boshlaridan kechirgan tahqirlashlar, hatto ikki hafta qamoq jazosini olganliklari buni tasqiqlaydi. Enn va uning jamoasi "...ayollarning davlat ishlariga qabul qilinishi hamda ularni bolalar, aqli noqislar va jinoyatchilar bilan teng darajada

tasniflanib, tahqirlashlaridan xalos bo'lishlari uchun ovoz berish zarurligiga" (Lewis S., 1935, 115) ishonishadi. Biroq nafaqat erkaklar, balki ayollar ham ushbu harakat a'zolarini tanqid qilishganligi, sufajistlar ham hukumat tomonidan, ham oddiy xalq tomonidan siquvga olinganligi asarda yorqin satirik bo'yoqlarda aks etgan. Jumladan, romandagi bir epizodda sufajistlar navbatdagi ma'ruza uchun shifokor Uomser xonimni taklif qilishadi:

"Ko'rinishidan yuvosh tuyulgan kichik jussali Doktor Uomser boshchiligida sahnaga yo'nalgan Enni xaloyiq kinoyali qarsaklar dovuli bilan, taqillatib yer tepib," Yashasin Oybolta! Yashasin shifokor xonimcha! Yubkalar ovoz bersin!, deya baqirib kutib oldi" (Lewis S., 1935, 60).

Xaloyiq ma'ruza hali boshlanmasdanoq sufftajistlar guruhini kalaka qilib, "Yubkalar ovoz bersin" deya ayyuhannos soladi. Ushbu gapdagi nuqtadonlik bilan qo'llanilgan sinekdoxa–ayollarning yubkaga tenglashtirilishi, birinchidan, jamiyatdagi gender munosabatlarini oshkor qilsa, ikkinchidan, sufrajizm harakatiga ommaning noroziligini, salbiy qarashlarni ifoda etadi.

Asar syujetida Bogardes xonim, Maggi O'mara, Malvina Uomser, Emily Allen Oket kabi qahramonlar sufrajist ayollarning muhim xususiyatlari haqida tasavvur beradi. Qahramonlarning, garchi ular bir harakatga mansub bo'lsa-da, bir-biridan tubdan farq qilishi, xususan, Uomser xonim va Emily Oket xonimning surati va siyrati juda farqli bo'lib, bu shundan dalolat beradiki, sufrajistlar harakatning mohiyatini shaxsiyatdan kelib chiqib, turlicha tushungan va talqin qilgan. Misol uchun, shuhratparast Emily Oket xonim va xalqchil Uomser xonim butunlay tafovutli obrazlar. Garchi sufragistlar tasvirida yozuvchi quyuq satirik bo'yoqlardan foydalansa-da, Bogardes xonimni S. Lyuis Enn obrazi orqali quyidagicha e'tirof etadi: *"...eng jasur, eng vijdonli, eng mehribon, dunyodagi eng dardli ayol"* (Lewis S., 1935, 50).

Tefforddagi miting sahnasi shuni ko'rsatadiki hukumat sufragistlarni kuchli xavf sifatida qabul qilgan. Sufrajistlarga Tefford meri tomonidan miting qilishga ruxsat berilmagandan so'ng, Enn va uning safdoshlari shahardan chetda, dashtlikda oddiy mehnatkashlarga–dehqonlar, oqsochlar, mardikorlarga, nutq so'zlayotgan paytda dubinka bilan qurollangan bir guruh politsiyachilar kelib, besh yuzdan ortiq ommani tiz cho'ktirib, ayamay savalaydi:

"...Orqaga yuzlangan Enn yoriq boshlardan oqqan qonlarning ko'zlarni ko'r qilayotganligini ko'rdi, loyda yuztuban yotganlarni, ko'zda yosh, qaltiroq qo'llar bilan silkinib turganlarni ko'rdi. O'sha lahzada u shunchaki feminist emas, gumanist deb nomlangan siyqasi chiqqan so'zning chin tarafdoriga aylandi" (Lewis S., 1935.,66.).

"Enn Vickers" romanida Sinkler Lyuisning feminizmga, xususan, sufrajizmga bo'lgan munosabati asosan Enn Vickers obrazi, uning taqdir yo'li, fikr va munosabatlari orqali namoyon bo'ladi. Bir tomondan Enn jamlanma obraz bo'lib unda o'sha davrdagi faol va zamonaviy, ilg'or fikrlaydigan ayollarning sifatleri mujassam. Ma'lumki, 1920-yillar "Jazz Asri" ("Jazz Age"), "Bong uruvchi yigirmanchi yillar" ("Roaring Twenties") deb nomlanib, aholining farovon turmushi ayollar uchun maishiy hayotda ham, madaniy hayotda ham qator erkinliklarni taqdim etdi. Viktoriyancha stereotiplar o'rniga yangi, ilg'or kapitistik Amerika jamiyatining o'ziga xos bo'lgan kiyinish uslublari, ijtimoiy tutumlar va hayot tarzi shiddat bilan shakllandi. Erkinlik ramzi bo'lgan, viktoriyancha qadriyatlarga ters boradigan ayollar qatlami–Flepper ("flapper") deb atalgan. Enn Vickers obrazida ham flepperlarga xos aksariyat xususiyatlar yaqqol namoyon bo'ladi. Jumladan, u erkin kasb tanlaydi va o'z sohasining

peshqadam vakiliga aylanadi, rahbarlik lavozimida ishlaydi, farzandli bo'lganda ham rahbarligini davom ettirib, gazetalar uchun ijtimoiy mavzularda maqola tayyorlashda davom etadi. Shuningdek, Enning xatti-harakatlaridagi erkinlik, chekish epizodlari ham kitobxon ko'z o'ngida flepper ayolni gavdalanitiradi. Biroq Sinkler Lyuis zamondoshi Skott Fitsjeralddan farqli ravishda flepperlarning tashqi ko'rinishiga, madaniy hayotiga urg'u bermaydi. Enn obrazidagi flepperlik asosan, erkin firklashida, kasbiy hayotida yorqin ifodalangan. Birinchi planda Enndagi feminizm, sufragizm (Asar matnida feminizm so'zi jami olti marta, sufragizm esa qirq olti marta qo'llanilgan) va asarning ikkinchi qismida Enn obrazi misolida gumanizm e'tiborda bo'ladi.

Demak, Enn Vikers obrazi jamlanma obraz bo'lib, o'sha davrdagi "yangi ayol" ("new woman") toifasini aks ettiradi. Boshqa tomondan, Enn obrazi uchun prototip bo'lgan tarixiy shaxslar siyrati aniq sezilib turadi. Tandiqchilar Enn Vikers obrazini S. Lyuisning rafiqasi Doroti Tompson (1893–1961) nomi bilan bog'laydilar. "Doroti Tompsonga bag'ishlangan, uning bilimi va yordami menga Enn haqida yozishga yordam berdi", deya e'tirof etadi yozuvchi roman muqaddimasida. Tomson xonim shaxsiyati va Enn Vikers obrazi o'rtasida, darhaqiqat, o'xshashliklar anchagina: har ikkalasi ham zamona ayollarining eng ilg'ori, dovyurak, stereotiplarni parchalaydigan shaxsdir. D. Tomson 1914–1920 yillarda sufragistlar harakatining faol vakili bo'lgan. O'tgan asrning birinchi choragida ayol jurnalistlar asosan mahalliy matbuotda, ayollar jurnallaridagina ishlayotgan bir vaqtda, Tompson xonim Yevropadagi siyosiy-ijtimoiy voqealarni yorituvchi korrespondent bo'lib, New York Postning Berlindagi byurosida faoliyat ko'rsatadi. Doroti Tompson 1932-yil Cosmopoliten uchun bo'lg'usi diktator A. Gitlerdan intervyu oladi. 1934-yilda esa, antifashistik fikrlari uchun Germaniyadan badarg'a qilinadi. D. Tompson va S. Luis oilaviy hayoti bir tomondan sermahsul bo'lib, er-xotin birgalikda ijtimoiy faol turmush kechiradilar. Boshqa tomondan, D. Tompsonning oshib borayotgan shuhrati, uzluksiz safarlar S. Lyuisning oiladan ketishiga sabab bo'ladi. Ikki yulduzning murakkab oilaviy munosabatlari Enn Vikers va Rassel Spolding obrazlari munosabatida badiiy in'ikos etgan. Shuningdek, D. Tompsonning ayol va faoliyat haqidagi qarashlari ham Enn obrazi uchun muhim manba bo'lgan. Germaniyadagi natsizm dahshatlarini, u yerda ayollarni jamiyatdagi hukumat tomonidan cheklangan va passiv roli qanday natijalarga olib kelganligiga guvohi bo'lgan Tompson ishonadiki, ijtimoiy faoliyat, ish ayol uchun shunchaki ermak emas. Binobarin, Herald Tribunening 1934-yilgi forumida D. Tompson shunday e'tirof etadi: "Ish shunchaki bandlik emas: ish shunchaki pul topish yoki odamning daromadini ko'paytirish vositasi emas. Mehnat non va sevgi kabi hayotning tarkibiy qismidir; bu shaxsning o'zi va oilasidan ko'ra kattaroq jamiyat o'rtasida robitadir; bu erkak va ayol kamoloti uchun zamindir. O'z ishini tanlash va uni davom ettira olish yanada samarali inson bo'lish imkoniyatidir".

Shuningdek, Enn Vikers obrazi va Gerbert Uelsning "Enn Veronika" ("Ann Veronica", 1909) obrazi o'rtasidagi o'xshashliklar haqida ma'lumot berilgan. Har ikkala qahramon sufragist bo'lib, ikki asarda ham qahramonning qamoqda saqlanishi epizodlari mavjud. Shuningdek, har ikki qahramon o'z davri uchun yangi ayol qiyofasida gavdalanitirilgan. Biroq Uelsdan farqli ravishda, S. Lyuis ayol qahramon obrazi orqali sufragistlar hayotini ko'rsatibgina qolmay, umuman, feminizm ayollar harakati uchun muhim bo'lgan qator falsafiy qarashlarini badiiy ifodalagan.

Ennga ilmiy daraja berilgach, uning faoliyati yanada qizgʻinlashadi, muntazam ravishda turli tashkilotlarda nutq soʻzlashi soʻraladi. Endi yozuvchi Ennga nisbatan **“the Great Woman”** yaʼni **“Buyuk Ayol”** deb, murojaat qiladi. Va ushbu murojaat asar oxirigacha oʻn toʻrt marta qoʻllaniladi. Xususan, asar soʻngida Barnining savoliga javob berar ekan, muallif Ennga bir necha taʼriflarni beradi:

“Rostdan ham tekshirasanmi? Yaxshi boʻlardi juda. Oh, Barni! Yengil hayajon bilan dedi: Asira Ayol, Ozod Ayol, Buyuk Ayol, Feminist Ayol, Oilaparvar Ayol, Ehtirosli Ayol, Zamonaviy Ayol, Qishloq Ayoli–Ayol” (Lewis S., 1935, 271).

Eʼtiborlisi shundaki, romandan keltirilgan yuqoridagi parchada ayolga berilgan taʼriflarda bir-biriga zid (asira va ozod) yoki bir-biridan farqli (zamonaviy ayol, qishloq ayoli, feminist ayol...) sifatlar jamlangan. Shu oʻrinda, S. Lyuis nega bunday taʼriflarni yonmayon qoʻydi, degan savol tugʻiladi, albatta. Tarixdan maʼlumki, qadriyatlar oʻzgaruvchan. Shu oʻrinda, aytib oʻtish kerakki, S. Lyuis tasavvuridagi feminizm gʻoyalari koʻp jihatdan mazkur harakatning asl mohiyatiga yaqin boʻlib, feminizmning hozirgi kundagi inqiroz holatiga konstruktiv yechim berishda xizmat qiladi. S. Lyuis asarda Malvina Uomser obrazi orqali ayrim fikrlarini toʻgʻridan-toʻgʻri ifodalaganligi diqqatga sazovor. Jumladan, Uomser xonim ishonadiki, bu harakat, yaʼni sufrajizm debocha xolos, ovoz berish huquqi bilan harakat toʻxtab qolmaydi. Erishilgan yutuqlarni asrab qolish uchun nafaqat tashqi, shuningdek, ichki imkoniyatlar ham zarur. *“Hurlik mushukchalar uchun emas, yoʻlbarslarga xos! Ayollar oʻzaro hamjihat boʻlishlari muhim. Erkaklar hamisha shunday qilib kelishgan, jin ursin! Oʻzaro hamjihatlik!” (Lewis S., 1935, 62)* Ayollar bir-biri uchun qalqondek turib berishi kerakligi Uomser xonim nutqida takrorlanishidan tashqari, asar syujetida ham ayol obrazlar doimiy bir-biriga koʻmak beradi, masalan, *“kishanlangan jamoa”* sarguzashtlari misolida ham koʻrish mumkin. Bogardes xonim obrazida ham jamoasiga juda qattiqqoʻl boʻlsa-da, qiyin vaziyatda qalqondek turib beradigan yetakchi ayol obrazi gavdalangan. Bogardes xonim timsoli *“... bir qoʻlida chaqaloq, ikkinchi qoʻlida hindularga qarshi miltiq tutgan kashshof buvini”* eslatadi Ennga.

S. Lyuis nazdida feminizm harakati faqat ayollarning emas, erkaklar mafaatlari ham koʻzlashi darkor, ushbu fikr Uomser xonim nutqida yangraydi: *“Men 1945-yil haqida gapiryapman, chunki ovoz berish huquqini olganimizdan keyin biz ashaddiy feminist boʻlmay qolamiz, degan taxminim bor. Ishlash ogʻir ekanligini anglaymiz. Ishlash xavfsiz emas. Biz ayollarning saylov huquqidan koʻra chuqurroq borishimiz kerak, ehtimol, sotsializmga; binobarin, nafaqat ayollarni, balki erkaklarni ham (manfaatlarini – A.A.) ifodalovchi narsaga. Aslida, oʻzlarini erkaklardan nafratlangandek koʻrsatuvchi koʻplab suffragistlar suyukli jonzotlarimizning atroflarida boʻlishlari yoqimli deb bilishadi. Biz, ehtimol, yutqizamiz. Ammo keyin biz yana qaytib kelamiz – erkaklarning soyasi yoki shovqinli professional ayol sifatida emas, balki qirolicha Yelizavetadan beri birinchi marta inson sifatida! ..” (Lewis S., 1935., 63.)*

XULOSA

Yuqoridagi misollardan anglashiladiki, S. Lyuis falsafasida feminizm oq tanli yoki qoratanli, deb ajratmaydi. Teri tangidan qatʼi nazar, ayol –hazrati inson. Adashgan mahbusa ham shafqatga, eʼtiborga loyiq. Shuningdek, feminizm, istiqbolda, mohiyatan, ayollarning

va erkaklarning ham manfaatlariga xizmat qilishi lozim. S. Lyuisning feminizm haqidagi qarashlari universalligi bilan, gumanizm goyalarini davomi sifatida namoyon bo'lishi bilan abadiyatga daxldor; asarlari esa yuksak insonparvarlik g'oyalarini aks ettirishi bilan qadrli.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Ann Vickers. Doubleday, Doran. – New York, 1933. – 272 p.
2. Simpkins D. Sinclair Lewis: Suffragent. Minnesota History. 2015-2016. – P. 330-336
3. Гиленсон А. Б. Америка Синклера Льюиса. – М.: «Наука», 1972. – 188 с.
4. Conroy S. S. The American Culture and the Individual in the Novels of Sinclair Lewis. The University of Iowa, 1966. PhD Thesis.
5. Coleman A.B. The Genesis of Social Ideas in Sinclair Lewis. – New York University, 1953. PhD Thesis. – 253 p.
6. Dooley D. J. The Art of Sinclair Lewis. Lincoln University of Nebraska Press, 1967. – 286 p.
7. Grebstein Sh. Sinclair Lewis. – New York: Twayne, 1962. – 192 p.
8. Light M. The Quixotic Vision of Sinclair Lewis. Purdue University Press, 1975. – P. 176.
9. Schorer M. Sinclair Lewis: An American Life. – New York: McGraw-Hill, 1961.
10. <https://english.illinoisstate.edu/sinclairlewis/>

REFERENCES

1. Ann, Vickers. (1933) Doubleday, Doran, New York, 272 p.
2. Simpkins, D. (2015-2016) Sinclair Lewis: Suffragent. Minnesota History. P. 330-336
3. Gilenson, A. B. (1972) Amerika Sinklera Lyuisa. Moscow, Science, 188 p.
4. Conroy, S. S. (1966) The American Culture and the Individual in the Novels of Sinclair Lewis. The University of Iowa, PhD Thesis.
5. Coleman, A.B. (1953) The Genesis of Social Ideas in Sinclair Lewis. New York University, PhD Thesis. 253 p.
6. Dooley, D. J. (1967) The Art of Sinclair Lewis. Lincoln University of Nebraska Press, 286 p.
7. Grebstein, Sh. (1962) Sinclair Lewis. New York: Twayne, 192 p.
8. Light, M. (1975) The Quixotic Vision of Sinclair Lewis. Purdue University Press, P. 176.
9. Schorer, M. (1961) Sinclair Lewis: An American Life. New York.: McGraw-Hill.
10. <https://english.illinoisstate.edu/sinclairlewis/>